

Certyfikaty, barometr kompetencji

– czyli jak sprawdzać umiejętności komputerowe?

W trakcie rekrutacji pracowników, którzy będą pracować z komputerem, warto posłużyć się sprawdzonymi metodami oceny ich umiejętności cyfrowych. Certyfikaty, barometr kompetencji – oszczędzają czas i rzetelnie sprawdzają kompetencje kandydatów. Czemu z nich nie skorzystać?

Jacek Pulwarski

Polskie Towarzystwo Informatyczne

Według indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) z 2019 roku, zaledwie 46% obywateli Polski posiada podstawowe lub wyższe kompetencje cyfrowe. Oznacza to, że ponad połowa mieszkańców naszego kraju nie ma ich wcale, czy też posiedli je w minimalnym stopniu – a jest wśród nich bardzo wielu pracowników i osób poszukujących pracy.

Tymczasem – zgodnie z badaniami europejskimi – 90% stanowisk pracy wymaga co najmniej podstawowych umiejętności cyfrowych. Luka kompetencyjna jest więc bardzo duża! Nie mówimy tu o informatykach i umiejętnościach programowania czy obsługi specjalistycznych systemów komputerowych, ale o podstawowej umiejętności posługiwania się komputerem i sprawniej obsłudze podstawowych aplikacji biurowych (edycja testów, arkusze kalkulacyjne). Pracownik stukający jednym palcem w klawiaturę i co chwila pytający kolegów z sąsiednich biur, jak zrobić to czy tamto, to ewidentna strata dla pracodawcy. Jak więc uchronić się przed przyjmowaniem do pracy takich właśnie osób, które zazwyczaj w swojej samoocenie (i w CV) posiadają umiejętności komputerowe, a rzeczywistość jest zupełnie inna? Jak zadbać o to, by pracownicy wysłani przez pracodawcę na szkolenie, rzeczywiście takie umiejętności zyskali?

KWALIFIKACJE W JEDNYM MIEJSCU

Warto skorzystać tutaj ze Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK), który jest elementem polityki publicznej, integrującej edukację i rynek pracy. W systemie tym – a dokładniej w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (rejestr.kwalifikacje.gov.pl) – można odnaleźć poszukiwane przez pracodawcę kwalifikacje, w szczególności rynkowe, a następnie żądać od kandydatów do pracy czy od pracowników wysłanych na szkolenie certyfikatów potwierdzających te kwalifikacje.

W Rejestrze możemy znaleźć kilka kwalifikacji rynkowych związanych z użytkowaniem komputerów a szczególnie wartym zwrócenia uwagi jest **Certyfikat Umiejętności Komputerowych – poziom podstawowy** (CUK-pp), włączony do ZSK na wniosek Polskiego Towarzystwa Informatycznego (PTI). Decyzją administracyjną Ministra Cyfryzacji z grudnia 2018 r. PTI uzyskało uprawnienia **Instytucji Certyfikującej** dla tej kwalifikacji.

Włączenie do ZSK kwalifikacji CUK-pp jest istotnym krokiem w stronę wyjścia certyfikacji umiejętności komputerowych poza szkoleniowe projekty unijne i włączenia jej w relacje pracodawcy z pracownikami. Rejestr daje przedsiębiorcom możliwość przeglądu kwalifikacji rynkowych i wybrania tych, których potrzebują dla swoich pracowników czy kandydatów do pracy. Z drugiej strony pokazuje możliwości kształcenia, zdobywania kwalifikacji i certyfikacji osobom, wchodzącym na rynek pracy lub poszukującym nowych wyzwań. Kwalifikację CUK-pp opisują 4 zestawy efektów uczenia się (dokładnie opisane w Rejestrze):

- Podstawy pracy z komputerem (Moduł B1),
- Podstawy pracy w sieci (Moduł B2),
- Przetwarzanie tekstów (Moduł B3),
- Arkusze kalkulacyjne (Moduł B4).

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się za pomocą egzaminów realizowanych na komputerze. Aby uzyskać kwalifikację, trzeba zdać 4 egzaminy. Egzamin jest odrębny dla każdego z 4 zestawów, składa się z zadań (poleceń) praktycznych oraz (tylko dla modułów B1 i B2) z dodatkowych pytań testowych; łącznie 32 zadania (i ewentualnie pytania) dla każdego egzaminu. Na wykonanie zadań składających się na każdy moduł egzaminacyjny (zestaw efektów uczenia się) kandydat ma 45 minut. Norma zaliczenia dla każdego egzaminu wynosi 75% możliwych do uzyskania punktów. Pytania i zadania dobrane są w taki sposób, by rozkład pytań i zadań był równomierny w stosunku do poszczególnych umiejętności z każdego z zestawów efektów uczenia się. Egzaminy prowadzone są zgodnie z procedurami PTI jedynie w akredytowanych laboratoriach i jedynie przez certyfikowanych egzaminatorów. Przewidziano ułatwienia dla osób niepełnosprawnych. Aktualny koszt uzyskania CUK-pp to 383 PLN, zaś dla młodzieży uczącej się i emerytów – 283 PLN.

Kwalifikacja CUK-pp jest uogólnieniem międzynarodowej kwalifikacji ECDL BASE, także nadawanej przez PTI (jako krajowego operatora ECDL/ICDL). Żeby uzyskać CUK-pp w PTI, wystarczy więc zdać egzaminy ECDL BASE. Co więcej, Certyfikat Umiejętności Komputerowych – poziom podstawowy jest wydawany przez PTI wszystkim osobom, które spełniły wymogi certyfikacji ECDL BASE w dowolnym czasie po roku 2013 i w dowolnym miejscu na świecie. Podsumowując – na podstawie zasady uznawania i akumulacji osiągnięć, wszyscy dotychczasowi posiadacze certyfikatu ECDL BASE – lub innych certyfikatów ECDL, zawierających moduły ECDL B1, B2, B3 i B4 – mogą wystąpić do PTI o wydanie certyfikatu CUK-pp. Te inne certyfikaty to np. ECDL STANDARD, ECDL PTI STANDARD, ECDL PROFILE DIGCOMP 6, 8, 14 i 16. To ciekawa możliwość dla tych, którzy w przeszłości uzyskali certyfikaty ECDL, potwierdzające ich kompetencje komputerowe – na uzyskanie certyfikatu CUK-pp, włączonego do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

1 ECDL/ICDL – Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych/Międzynarodowy Certyfikat Umiejętności Komputerowych. Dotychczas na całym świecie wydano ponad 12 milionów różnych certyfikatów ECDL/ICDL w 150 krajach, w Polsce ponad 250 tysięcy. Rekomendowany i opisywany przez ISTE, ACE, UNESCO, ETF, ESCO, DIGCOMP a w Polsce przez Instytut Badań Edukacyjnych czy w wytycznych Ministra Rozwoju. Więcej informacji – <https://ecdpl/dlaczego-eecd/>.

kwalifikacja

PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINÓW

Jak można przygotować się do zdawania egzaminów CUK-pp? Możliwości jest bardzo wiele – przede wszystkim są to liczne obecnie szkolenia komputerowe, organizowane w ramach projektów finansowanych ze środków unijnych, z których znakomita większość opiera się na programach szkoleniowych ECDL (o to trzeba każdorazowo zapytać organizatorów). Ze środków unijnych finansowana jest też zazwyczaj certyfikacja, więc jest to szczególnie interesujące dla starających się o certyfikat CUK-pp i ECDL BASE. Istnieje też możliwość przygotowania się do egzaminów (i ich zdania) w ramach nauki szkolnej – w Polsce powstało ok. 150 „Klas z ECDL”, gdzie program nauczania technologii informacyjnych został rozszerzony tak, by obejmował sylabus ECDL i CUK-pp.

Jest wreszcie możliwość samodzielnej nauki – istnieje wiele podręczników ECDL BASE wydanych przez PWN, Stowarzyszenie KISS czy ATForum; dla kandydatów zalogowanych do udostępnianego przez PTI systemu eecdpl.pl przygotowany jest bezpłatny e-learning w zakresie wszystkich 4 modułów a także bezpłatny barometr kompetencji, pokazujący – po przejściu przez specjalnie przygotowane testy – stopień przygotowania do zdawania egzaminów CUK-pp/ECDL BASE i wskazujący ewentualnie te obszary, nad którymi kandydat powinien jeszcze popracować. Warto z tego skorzystać, żeby zminimalizować liczbę podejść do „prawdziwych” egzaminów, bo poprawki niestety też kosztują.

PTI postanowiło udostępnić bezpłatnie barometr kompetencji także pracodawcom, w szczególności ich działom HR, a także agencjom doradztwa personalnego, do wspomaganie procesu rekrutacji. Po podpisaniu umowy z PTI pracodawca czy agencja otrzymuje dane do logowania i zakłada w systemie eecdpl.pl profil HR, z którego może uruchamiać barometr kompetencji dla kandydatów do pracy na komputerach w swojej siedzibie a następnie otrzymywać opisowy profil kandydata w zakresie podstawowych umiejętności komputerowych, objętych Certyfikatem Umiejętności Komputerowych – poziom podstawowy. Test barometru kompetencji składa się z 48 pytań jednokrotnego wyboru i trwa 48 minut. Wynik testu w postaci profilu

kandydata jest dostępny natychmiast po zakończeniu testu. Naprawdę warto spróbować!

CUK-PP

kwalifikacja

